

Opakujem si, aby som nezabudol

Názov aktivity: Čítam s porozumením

Ročník: piaty

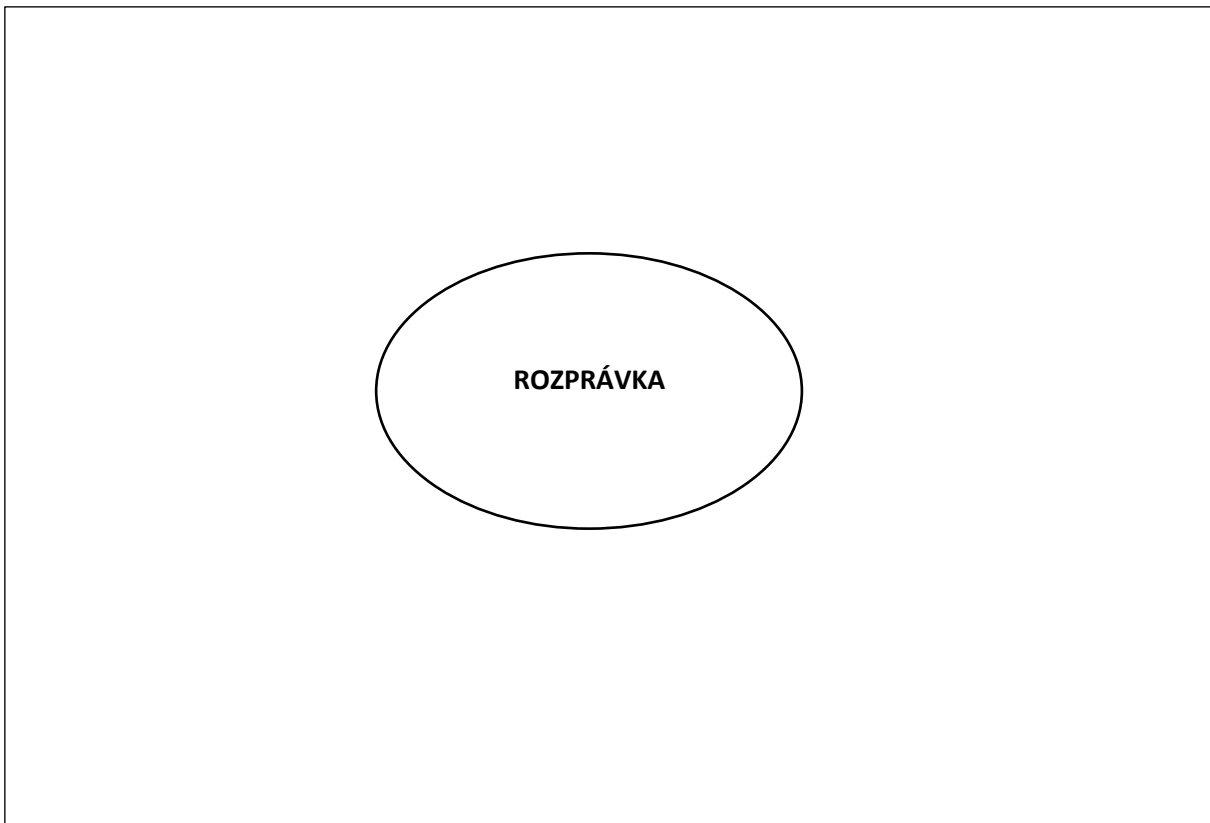
Vyučovaci predmet/prierezová téma: slovenský jazyk a literatúra

Pomôcky: kniha, pero, farebné ceruzky

Pracovný list 1:

Rozprávka

1. Zamyslite sa nad slovom *rozprávka*.
2. Napíšte, čo všetko vám evokuje slovo *rozprávka* do pripraveného okienka:

ROZPRÁVKA

3. Napíšte, akú rozprávku ste naposledy videli alebo čítali.
4. Opíšte postavu, ktorá sa vám z rozprávok najviac páči.
5. Vysvetlite/povedzte, ako začína väčšina rozprávok.
6. Vysvetlite, kedy ste prestali čítať rozprávky.

1. Choďte k vašej knižnici a vyberte si knihu s rozprávkami Pavla Dobšinského.
2. Sadnite si pohodlne na svoje miesto, kde se dobre cítite.
3. Musíte čítať po celú dobu v priebehu 30 minút.
4. Počas čítania rozprávok sledujte dané javy:
 - a) hlavné postavy, čo je na nich sympatické alebo nesympatické,
 - b) ktorá je záporná postava v príbehu,
 - c) aký je vek postáv (starí a mladí),
 - d) čo by si urobil na mieste hlavnej postavy,
 - e) pozorujte, aké sú vzťahy (kto koho neznáša, má rád,...),
 - f) čo zažila postava príjemné, čo nepríjemné.
5. Po prečítaní knihy (po 30 minútach) porozprávajte o sledovaných dejoch svojim rodičom.

Pracovný list 3:

Rozprávka

1. Na základe prečítanej knihy si vyberte jednu rozprávku a spracujte ju do mapy príbehu:

NÁZOV

POSTAVY

PROSTREDIE

DEJ

1.
.....

2.
.....
.....

3.
.....
.....

4.
.....
.....

5.
.....

ZÁVER

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pracovní list 4:

Rozprávka

1. Prečítajte si daný krátky text rozprávky Zlatá priadka Pavla Dobšinského.

Daľeko, až hen tam voľade za červeným morom, bývau kedysi jeden mladý pán. Keď už do rokou a ku rozumu prišieu, pomysleu si, že by vari nebolo zle obzriet' sa po svete a dáku dobrú gazdinú a poriadno žieňa si vyhl'adať. Nuž hľa! Ako si umieniu, tak urobiu. Vybrau sa vám on do toho sveta, ale sa mu nenajlepšie vodilo. Lebo takej, akú by bou chceu, nájsť nemohou.

Naposledku potom príde nevdojak do izby jednej vdovy, ktorá mala tri dievky, všetky devojnie. Tie dve staršie — mená som ím veru zabudou — boli do roboty ako osi, a tá najmladšia, čo ju Hanou zvali, do práce ako olovený vták. Keď ten mladý pán tak o pou priadkach ku nim prišieu, začudovau sä, ako sä Hane pod pecou driemať muože, keď sä ostatnie priadky opriadajú.¹ I povie ku materi:

„Ale stará mať, povedzteže mi, prečo i tamtotú ku praslici neprivrete? Ved' je ona už dievka na mesto a robotou by si i dlhý čas ukrátila?“

(zdroj: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/585/Dobsinsky_Prostonarodne-slovenske-povesti-Prvy-zvazok/35#ixzz6HE4LUxgQ)

2. Zapište si do tabuľky, o čom bude podľa vás text rozprávky a aké máte na to dôkazy.
3. Dočítajte si text rozprávky z knihy Pavla Dobšinského.

TABUĽKA PREDPOVEDÍ		
Ako asi bude príbeh pokračovať?	Aké máš na to dôkazy?	Ako príbeh naozaj pokračuje?

4. Doplňte tretí stĺpec v tabuľke na základe prečítaného textu rozprávky Zlatá priadka Pavla Dobšinského.
5. Vytvorte komiks na základe deja rozprávky Zlatá priadka.

Pracovný list 5:

Rozprávka
(šest otázok po čítaní)

1. Po prečítaní príbehu rozprávky, ktorú si z knihy vyberiete, vyplňte šesť otázok:

Kto?	
Čo urobil?	
Kde?	
Kedy?	
Ako?	
Prečo?	

2. Po prečítaní príbehu rozprávky vyplňte šesť otázok k tvorbe vlastného príbehu:

Kto?.....

.....
Čo urobil?.....

.....
Kde?

.....
Kedy?.....

.....
Ako?.....

.....
Prečo?.....

HODNOTENIE:

Na tvojom príbehu oceňujem, že:

.....
.....
Miesto pre otázku:

.....
.....

Pracovný list 6:

Rozprávka

1. Prečítajte si niekoľko rozprávkových začiatkov. Podčiarknite ich.
 - A) Žil raz jeden vlk a jedna ovca. Ovečka sa odtrhla od stáda a zablúdila v lese. A vlkovi, tomu je les ako rodný dom.
 - B) Pred dávnymi časmi žil na veľkom statku jeden bohatý pán. Všetkého mal dostatok. V koniarniach koňa, v chlievoch kravy, v stodolách najlepšie zrno. A stále mu to bolo málo.
 - C) Za dávnych dob spievali všetci vtáci rovnako. Povstal z toho veľký zmätok. Započul holub krásnu pesničku a myslel si, že sa to rozspievala ako holubička. Vzlietol za hlasom a dostal sa rovno do spárov supovi.
 - D) Byl raz jeden kráľ a kráľovná a tiež ich zarmucovalo, že nemajú deti; život bez dieťaťa je len pol života.
 - E) Rozpráva sa, že u jedného boháča, ktorý býval vo veľkom, prepychovom dome, slúžili tri dievčatá.
2. Pozrite sa do prečítanej knihy a vypíšte z rozprávok začiatky a konce rozprávok.

ZAČIATOK ROZPRÁVKY	KONIEC ROZPRÁVKY

3. Vysvetlite, ako sa nazývajú tieto slovné spojenia.

Pracovný list 7:

Rozprávka
(čitateľský list)

NÁZOV KNIHY:
AUTOR:
ILUSTRÁTOR:
NAKLADATEĽSTVO, ROK VYDANIA:
POČET STRÁN:

- Zamyslíte sa teraz spätne nad celou knihou. Opíšte alebo nakreslite situáciu, pri ktorej sa dej príbehu veľmi skomplikoval, prípadne zamotal.

PREČO SOM SI KNIHU VYBRAL/A:

.....
.....

KOMU A PREČO BY SOM KNIHU ODPORÚČAL/A:

.....
.....
.....

Pracovný list 8:

Rozpráva

(rozhovory o knihe - hodnotenie)

1. Zhodnot'te prečítanú knihu:

- a) Čo sa mi na knihe páčilo?
- b) Čo sa mi na knihe nepáčilo?
- c) Ako začínala kniha?
- d) Ako kniha končila?
- e) Aký konflikt, problém kniha nastoľuje?
- f) Zaujímalo ma, ako to dopadne? Prečo?
- g) Čo povedal autor touto knihou o živote ľudí?
- h) V akom zmysle je zo mňa po prečítaní tejto knihy lepší čitateľ?
- i) V čom podľa mňa je najväčšia sila knihy?
- j) Ako sa v knihe menili jednotlivé postavy?
- k) Ktorú postavu mám najradšej? Aký je to človek a prečo práve on sa mi tak páči?
- l) Ktoré detaily sú charakteristické pre prostredie?
- m) Aký význam malo prostredie pre príbeh? Bolo niečím zvláštne? Čím?

1. Prečítajte si , čo je pravda a zakrúžkujte.

V rozprávke vždy musia byť nadprirodzené bytosti.	ÁNO - NIE
Zlo víťazí nad dobrom.	ÁNO – NIE
Chytrosť víťazí nad hlúposťami.	ÁNO – NIE
V rozprávke sa používajú tzv. magické čísla (3,7,9...).	ÁNO – NIE
V rozprávke sa vždy musí objaviť nejaké kúzelné veci.	ÁNO – NIE
V rozprávke môžu zvieratá rozprávať.	ÁNO – NIE
Nadprirodzené bytosti sú vždy zlé.	ÁNO – NIE

2. Odpovedzte na otázky:

- a) Aké sú typické črty rozprávok?
- b) Aké poznáte rozprávky? Pomenujte ich.
- c) Ktorú rozprávku máte najradšej?
- d) Aké postavy vystupujú v rozprávkach?
- e) Aké rozprávky sa často opakujú počas Vianoc v televízii?
- f) Víťazí v rozprávkách dobro nad zlom?
- g) Vyjadrujú rozprávky nejakú ľudovú múdrosť?